

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مختصری اوتاریج آئنده

نویسنده: ژاک آتلی

مترجم: دکتر علی مطیفی فرد

انتشارات
افکار

سرشناسه : آتلی، ژاک، ۱۹۴۳ - م (Attali, Jacques, 1943-0)

عنوان و نام پدیدآور: مختصری از تاریخ آینده / نویسنده ژاک آتلی ؛ ترجمه علی مطیفی فرد.

مشخصات نشر : اصفهان : انتشارات افسر، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۳۷۶ ص ؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س م.

شابک : 978-964-8098-62-4

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتاب حاضر از متن انگلیسی با

عنوان " A brief history of the future : abrave
and controversial look at the twenty-first
century , 2009 " به فارسی برگردان شده است.

موضوع : سیاست جهانی -- قرن ۲۱ م. -- آینده نگری -- اقتصاد

شناسه افزوده : مطیفی فرد، علی، ۱۳۵۲-، مترجم

رده بندی کنگره : D۸۶۳

رده بندی دیوید : ۳۰۳/۴۹

شماره کتاب شناسی ملی : ۶۱۸۰۶۲۱

مختصری از تاریخ آینده

نویسنده: ژاک آتلی * مترجم: دکتر علی مطیفی فرد * ناشر: افسر

ویراستار: اسماعیل افسرطه * حروف نگار: امیر محمد افسرطه

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰ * شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: پرتو * چاپ: نقشینه * صحافی: آدینه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۹۸-۶۲-۴

قیمت: ۸۰۰۰۰۰ ریال

آدرس انتشارات: اصفهان، چهارباغ عباسی، کوی سپاهان، ساختمان امیر کبیر، پلاک ۲۱

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه‌ی مترجم	۹
پیشگفتار	۱۵

فصل اول: تاریخ بسیار طولانی

آوارگی، همجنس‌خواری و تمایلات جنسی	۳۴
آیینی شدن یکجانشینی	۴۱
دوران امپراطوری‌ها	۴۷
دوره‌ی ده هزار پادشاهی	۴۸
میان دو رود، گهواره تمدن	۵۲

فصل دوم: تاریخ کوچکی درباره‌ی کاپیتالیسم

ایده‌آل یونانی - یهودی - نوین	۵۶
اولین قانون اساسی دموکراتیک تاریخ	۶۱
دفاع یک شهر کوچک در مقابل یک امپراطوری	۶۳
ظهور اسلام	۷۱
بازارها، شهرها و ملت‌ها	۷۳
قرن دوازدهم	۷۳
قدرت، هم‌چنان وابسته به پایه‌ی سرزمینی است	۷۵

۷۷	از یک قلب تا قلبی دیگر
۸۲	بروژ، (۱۲۰۰ - ۱۳۵۰)
۸۲	آغاز نظام تجاری بازار
۸۷	ونیز (۱۳۵۰ - ۱۵۰۰)
۸۷	پیروزی بر شرق
۹۶	آنورس (۱۵۰۰ - ۱۵۶۰)
۹۶	عصر صنعت چاپ
۱۰۳	جنوا (۱۵۶۰ - ۱۶۲۰)
۱۰۳	هنر گمانه‌زنی، سوداگری و سفته‌بازی
۱۰۷	آمستردام (۱۶۲۰ - ۱۷۸۸)
۱۰۷	هنر دریانوردی
۱۱۴	لندن (۱۷۸۸ - ۱۸۹۰)
۱۱۴	نیروی بخار
۱۲۸	بوستون (۱۸۹۰ - ۱۹۲۹)
۱۲۸	انفجار ماشین‌ها
۱۳۶	نیویورک (۱۹۲۹ - ۱۹۸۰)
۱۳۶	پیروزی الکترونیک
۱۴۵	لس آنجلس (۱۹۸۰ - ؟)
۱۴۵	کوچ روی کالیفرنیا
۱۶۲	آغازی برای پایان

۱۷۰	فصل سوم: پایان امپراطوری آمریکایی
۱۷۶	آینده‌ای زیبا، شکل نهم نظام بازار

۱۷۹.....	جهان، در سال ۲۰۲۵.....
۱۷۹.....	اتحادیه‌ی اروپا، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۱.....	چین، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۴.....	هند، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۴.....	ژاپن، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۵.....	پیدایش قدرت‌های یازده گانه.....
۱۸۶.....	ویتنام، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۶.....	اندونزی، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۷.....	روسیه، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۸.....	امریکای لاتین، در سال ۲۰۲۵.....
۱۸۹.....	آفریقا، در سال ۲۰۲۵.....
۱۹۱.....	جهان عرب، در سال ۲۰۲۵.....
۱۹۱.....	تجاری شدن زمان.....
۱۹۴.....	شهرهای آینده.....
۱۹۶.....	آینده در چنگ بیمه گران.....
۱۹۸.....	حضور سیار در همه جا.....
۲۰۴.....	پیر شدن دنیا.....
۲۰۶.....	موج‌های سهمگین مهاجرت.....
۲۱۲.....	تخریب‌های گسترده‌ی اکولوژیک (زیست محیطی).....
۲۱۶.....	آلودگی‌های زیست محیطی.....
۲۲۰.....	کمبود آب.....
۲۲۱.....	انقراض گونه‌ها.....
۲۲۳.....	از نفس افتادگی تکنولوژیک.....

مقدمه‌ی مترجم

ژاک آتلی^۱ نویسنده، اقتصاددان و اولین رئیس بانک اروپایی «بازسازی و توسعه» در سال ۱۹۴۷^۲ در الجزایر تحت اشغال فرانسه به دنیا آمد وی در طول زندگی حرفه‌اش همواره به عنوان یک سوسیالیست واقعگرا پست‌های مشاوره‌ای، سیاسی و انتقادی را بر عهده داشته است. آتلی بنا به انتخاب مجله «فارین پالیسی» یکی از صد روشنفکر تأثیرگذار در دنیا و همچنین از چهره‌های سرشناس سیاست و اقتصاد فرانسه در سال‌های دهه‌ی هشتاد و از نزدیکان سیاسی و مشاور فرانسوا میتران، برجسته‌ترین سیاستمدار سوسیالیست فرانسوی است.

ژاک آتلی در طول زندگی حرفه‌ای و روشنفکری‌اش ده‌ها کتاب به رشته‌ی تحریر در آورده و در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، رمان و داستان طبع آزمایی کرده است.

او در فضای روشنفکری فرانسه، صاحب آثار پرخواننده‌ای است که عمدتاً با نگاهی انتقادی، موضوعاتی نظیر روزمرگی سیاسی، اجبارهای اقتصادی، مصرف‌زدگی، بی‌توجهی به طبقه‌ی نخبه، نبود شرایط مناسب برای شکل‌گیری نخبگان آینده‌ساز در فرانسه، رقابت‌های بین‌المللی، تهدیدات آتی در برابر شیوه‌ی زندگی امروز ما و وخامت روندهای بهره‌کشانه از انسان و انسانیت را به روی چشم عادت زده‌ی ما می‌نشانند، آن‌ها را به نقد می‌کشند و در حالی که در مقام یک سیاستمدار آگاه بیش از هر چیز به الزامات تخصصی‌اش پایبند می‌ماند، آن‌ها را زیر سؤال می‌برد.

^۱ - Jacques Attali

^۲ تاریخ‌های مندرج در سراسر متن کتاب به میلادی است.

آتلی به ویژه در این کتاب دست به بررسی ریشه‌های تاریخی ظهور نظام غالب کنونی (نظام سرمایه/دموکراسی) می‌زند. در واقع آتلی با تأثیر از تحلیل والرش‌تاین^۱، به عنوان یکی از تأثیر گذارترین نظریه‌های نومارکسیستی سعی در بازگویی ظهور و تولد نظام سرمایه‌داری، قوانین ناظر بر آن و چشم اندازهای آتی مبتنی بر آن دارد. در علم سیاست، اولین و ضروری‌ترین وظیفه، پیش بینی چشم اندازها و روندهای آتی است. او به خوبی از پس این وظیفه برآمده است. آتلی به واسطه‌ی

^۱ ایمانوئل والرش‌تاین بر این اعتقاد است که اساساً نظام جهانی سرمایه‌داری که برای بقای خود نیاز به انباشت و برای انباشت نیاز به سود دارد، برای تضمین سود باید هزینه‌ی تولید را کاهش دهد و یکی از راه‌های کاهش هزینه‌ها، انتقال محل تولید به مکان‌هایی است که هزینه‌ی کار در آنها پایین تر است. در اعتقاد والرش‌تاین دولت‌ها در نظام جهانی در سه دسته‌ی مرکز، پیرامون و شبه پیرامون قابل بررسی اند. والرش‌تاین بر این اعتقاد است که موقعیت دولت‌ها در مرکز و پیرامون نظام جهانی متفاوت است و این موقعیت متفاوت ناشی از نقش متفاوت آن‌ها در اقتصاد جهانی است که به نمایرات اقتصادی-اجتماعی و سیاسی میان آن‌ها منجر می‌شود. اما باید توجه داشت که برای درک پویایی‌های درونی هر دولت باید آن را در جایگاهی که در نظام جهانی دارد، قرار دهیم تا بفهمیم که چگونه نیروهای مختلف آن را تحت تأثیر قرار می‌دهند. والرش‌تاین اعتقاد دارد که دولت در مرکز، به جهت نوع شکل دهی نیروهای ائتلاف کننده، دولتی قوی و منسجم و برخوردار از پایگاهی قدرتمند است. این دولت‌ها بخشی از قدرت خود را از طریق فشاری که بر دولت‌های ضعیف وارد می‌سازند، به دست می‌آورند و با جنگ و فشارهای دیپلماتیک، دولت‌های ضعیف را بیش از پیش تضعیف می‌کنند. والرش‌تاین بر این اعتقاد است که در میان دولت‌های پیرامون و مرکز، دولت‌های شبه پیرامون قرار دارند که وجود آن‌ها برای کارکرد منظم و هموار اقتصاد جهانی ضرورت دارد و یک عنصر ساختاری ضروری در اقتصاد جهانی محسوب می‌شود. در اعتقاد والرش‌تاین دولت‌های شبه پیرامونی یکی از سازوکارهای مهم ثابت بخش به حساب می‌آیند و وجود این دولت‌ها بیش از آنکه به دلایل اقتصادی باشد، دلایل سیاسی دارد. والرش‌تاین اعتقاد دارد که وجود این دولت‌های میانی یا شبه پیرامونی یکی از سازوکارهای مهم ثابت بخش به حساب می‌آیند و وجود این دولت‌ها بیش از آنکه به دلایل اقتصادی باشد، دلایل سیاسی دارد. والرش‌تاین اعتقاد دارد که وجود این دولت‌های میانی یا شبه پیرامونی سبب می‌شود که مرکز با مخالفت یکپارچه و فراگیر رو به رو نشود، چرا که این کشورها در عین اینکه استثمار می‌شوند، استثمار نیز می‌کنند.

دید جهان شمولی که دارد، تحلیل خود را از سطح جهانی شروع کرده و نقش قانون «چرخش سرمایه» را برجسته می‌کند. به همین دلیل «محور جغرافیایی» که توسط او ترسیم می‌شود در عین حالی که از مناطق جغرافیایی تبعیت می‌کند، بر پایه مکان‌های انباشت سرمایه، نوآوری و توانایی ایجاد نظم‌های جدید محلی با قابلیت سرایت به عرصه‌ی جهانی است.

نویسنده به روندی بطنی اشاره می‌کند که طی آن و در یک دوره‌ی طولانی چند هزار ساله که از پیدایش اولین انسان‌ها بر روی کره‌ی زمین آغاز گردید، آزادی تجاری موجب زایش آزادی سیاسی شد. در طی این دوران دراز، سیستم‌های مختلفی وظیفه مدیریت تولید و کنترل گردش سرمایه و کالا را در سطح جهان بر عهده داشتند.

مسئولیت این سیستم‌های توزیعی ابتدا بر گردن جنگ سالاران، سپس روحانیون و خادمان کلیسا و در نهایت شاهزاده‌گانی بود که در رأس پادشاهی و امپراطوری‌ها قرار داشتند. اما بعداً طبقه‌ای جدید از راه رسید؛ این طبقه بازرگانانی بودند که دو مکانیزم انقلابی جدید را برای تقسیم ثروت انتخاب کردند؛ بازار و دموکراسی. این مکانیزم در حدود سی دهه است که جا افتاده تا آینده‌ای قابل تصور نیز شکل دهنده‌ی بخش فزاینده‌ای از واقعیات جهان خواهد بود.

آتلی در این کتاب، آینده نگری‌های خود را در سه سطح کوتاه، میانه و بلند مدت و با ذکر حدود تاریخی وقوع آن ارائه می‌نماید. در سطح کوتاه مدت به چگونگی شکل‌گیری کانون‌های احتمالی قدرت از هند، برزیل، اتحادیه اروپا، اندونزی، ایران و جهان عرب می‌پردازد، سپس با تحلیل اوضاع اقتصادی و دموگرافیک هر یک و براساس اعداد و ارقام، در حدود سال‌های ۲۰۳۵ و با آغاز افول ایالات متحده‌ی آمریکا، در رقابتی نفس گیر هر یک از آن‌ها سعی در تصاحب بخشی از نظام بازار را خواهند داشت.